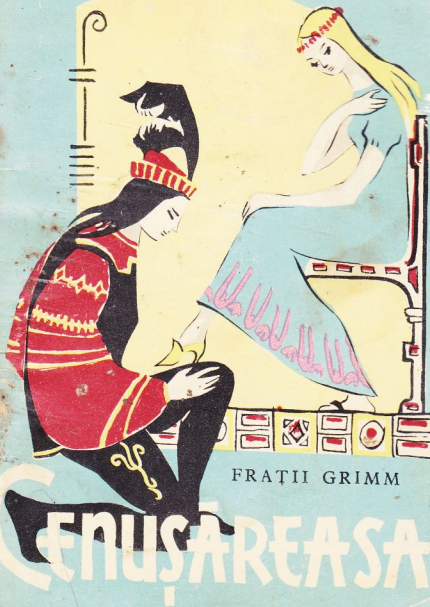

FRĂȚII GRIMM

CENUȘĂ REA SA

F R A Ț I I G R I M M

CENUȘĂREASA

Ilustrații de
ANA BALIN

E D I T U R A T I N E R E T U L U I

A fost odată un om putred de bogat și omului ăstuia s-a întâmplat să-i cadă nevasta greu bolnavă. Și când a simțit că i s-apropie sfârșitul, femeia și-a chemat la căpătii singurul ei copil, o fetiță, și i-a spus :

— Draga mamei, orice ți s-ar întâmpla, câtă să fii întotdeauna bună și cu sufletul neîntinat.

Acestea zicînd, femeia își mai privi o dată copila și închise ochii pentru vecie. Fetița se ducea în fiecare zi la cimitir și plîngea amar la mormîntul maică-si. Cînd veni iarna, zăpada se așternu ca o maramă albă peste mormînt, iar în primăvară, cînd razele soarelui o topiră, omul își și luă o altă nevastă.

Femeia asta de-a doua își aduse în casă cele două fete pe care le avea. Fetele, nu-i vorbă, erau frumoase, dar pe cît de luminos le era chipul, pe atît de întunecat și plin de răutate le era sufletul. Pentru fata cea vitregă începură a curge, de-aici înainte, zile pline de amărăciune.

— Ce, proasta asta se cade să stea cu noi în odaie? o bruftuluiră fetele. Cine vrea să mănînce, n-are decît să muncească! La bucătărie cu ea, că acolo i-e locul!....

Îi luară straietele ei cele frumoase și-o îmbrăcară c-o vechitură de rochie cenușie și o încălțară cu niște papuci de lemn.

— Ian priviți la domnița asta mîndră, ce gătită e!... strigară fetele mașterei, luînd-o în ris.

Și-o duseră în bucătărie, într-un alai de batjocuri.

Aci, o puseră să robotească din greu, de dimineată și pînă cădea noaptea: să se scoale pînă-n ziuă, să care apă, să aprindă focul, să facă demîncare și să spele rufe. Și ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, cite și mai cite nu mai puneau la cale cele două surori ha-

ine, ca să-și bată joc de ea și s-o necăjească într-una. Iar cînd nu mai prididea de cită treabă avea de făcut, ele zvrleau lîntea și mazărea în cenușă, de trebuia apoi s-o aleagă bob cu bob.

Seara, fata cădea frîntă de oboseală, că muncea de se spetea toată ziua. Dar cum n-avea un pat unde să-și întindă oasele trudite, se cuibărea în cenușă, lingă vatră, și pînă și somnul îi era numai chin și amar. Și fiindcă din această pricină era totdeauna plină de cenușă și murdară, îi ziseră în rîs Cenușăreasa.

Într-o zi, tatăl fetelor se pregătea să plece la un iarmaroc — și mai înainte de a-și lua rămas bun, apucă să le întrebe pe cele două fete vitrege ce daruri voiau să le aducă de acolo.

— Rochii frumoase — răspunse una.

— Ba mărgăritare și nestemate — zise a doua.

— Da' ție, Cenușăreaso, ce-ți dorește inima să-ți aduc? întrebă tătă-său, într-un sfîrșit.

— Cea dintîi rămurică ce s-o anina de pălăria dumitale, la întoarcerea acasă, pe aia s-o rupi, dragă tată, și să mi-o aduci.

La iarmaroc, omul avu grijă să cumpere pentru fetele vitrege rochii frumoase, mărgăritare și nestemate. În drum spre casă, cînd fu să treacă printr-un desiș inverzit, îl atinse o creangă de alun și-i dădu jos pălăria de pe cap. Atunci își aminti de rugămintea Cenușăresei, rupse creanga și-o luă cu sine. După ce ajunse acasă, dăruî fetelor vitrege ceea ce dorise fie-

— Vin' de ne piaptănă, auzi ? Și treci de lustruiește-ne și condurii ! Ba încheie-ne și catarămile, că ne ducem la petrecerea de la palatul împăratului !

Fata făcu precum i se poruncise, dar plinse cu lacrimi amare, din pricină c-ar fi dorit și ea să se ducă la petrecere. Și fiindcă-i plăcea tare mult să dănțuiască, se rugă de maică-sa vitregă să se îndure și s-o lase și pe ea.

— Ce-mi aud urechile, Cenușăreaso ?! se prefăcu a fi uimită maștera. Ești toată plină de praf și murdărie și încă mai năzuiești a te duce la petrecere !... Poftim : n-ai nici o rochie mai ca lumea pe tine și nici încălțări în picioare n-ai și-ai vrea să dănțuiești ?!...

Dar cum fata stăruia cu lacrimi în ochi în rugămintea ei, maștera păru

să se-nduplece și-n cele din urmă zise :

— Ia uite ici : am răsturnat o strachină de linte în cenușă, și de ești în stare ca-n două ceasuri să-mi alegi toată linte, atunci o să te îngădui să mergi la petrecere !

Cenușăreasa ieși în grădină pe ușa din dos și prinse a striga :

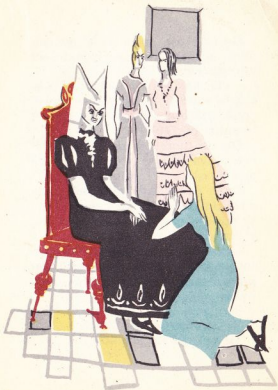
— Blinde porumbițe și voi, turturele, și voi, păsări ale cerului, veniți cu toatele de-mi ajutați s-a alegem linte :

„Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în gușulică...”

N-apucă să sfirșească bine vorbele astea și numai ce sosiră-n zbor două porumbițe albe și intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele și apoi, într-un lung alai veniră toate zbură-

toarele cerului lopătînd uşurel din aripi. Şi se aşezară cu toatele în jurul vetrei făcîndu-şi loc în cenuşă. Porumbiţele clătînară din căpşor şi începură să ciugule ele întii : pic, pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule şi ele, pic, pic, pic, pînă ce aleseră boabele cele bune şi umplură strachina vîrf cu ele. Nu trecuse nici un ceas de cînd păsărelele se apucaseră de ales lîntea şi acum mîntuiseră treaba şi-şi luară zborul pe fereastră, afară. Fata îi duse mamei vitrege strachina şi se bucura în gîndul ei, crezînd c-o vor lua şi pe ea la petrecere. Dar maştera i-o tăie scurt :

— Nu, fată, degeaba te ții scai de mine, nu te pot lua cu noi că n-ai nici straie frumoase şi nici să dănţuieşti nu ştii şi tare mi-e teamă c-ai să fii numai de risul lumii...

Îi întoarse apoi spatele și plecă la petrecere cu fetele ei cele fudule.

După ce rămase singură-singurică în toată casa, Cenușăreasa se duse la mormîntul mamei sale și, așezîndu-se sub alun, grăi :

— Alunaș drag, alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și mă-mbracă-n strai de-argint —
Numa-n aur și argint.

Pasărea cea albă, care se afla în alun, numai ce-i zvîrli de sus o rochie țesută toată în aur și argint și-o pereche de conduri cu alesături de mătase și argint.

Cenușăreasa se îmbracă în grabă și se duse la petrecere. Dar maștera și cu fetele ei n-avură cum s-o recunoască, zicîndu-și că era, peșemne, vreo fată de împărat de pe alte

plaiuri, atît arăta de frumoasă, în rochia ei țesută din fire de aur și argint. La Cenușăreasă nu se gîndiră nici o clipă, căci o credeau acasă, lingă vatră, alegînd lîntea din cenușă.

De cum o zări pe fată, feciorul împăratului îi ieși înainte, o prinse de braț și-o pofti la joc. Și nici că mai vru să dănțuiască cu vreo altă fată. O ținea mereu de mînă, și cînd s-apropia cineva s-o poștească la danț, îi zicea de la obraz :

— Nu se poate, că dănțuiește numai cu mine !

Dănțuiră împreună, și pe la ceasul cînd se îngina noaptea cu zorile, fata vru să se ducă acasă.

— Merg și eu cu tine, că vreau să-ți țin de urît cît o dura drumul
— îi zise feciorul împăratului.

Pasămite, Cenușăreasa se furișase cu dibăcie afară din porumbar, alergase într-un suflet la alun, se dezbrăcase în pripă de straiile cele frumoase și le pusese pe mormint, iar pasărea cea albă le luase de-acolo, de nu se mai putea desluși nimic. Apoi fata se îmbrăcase iar în trențele ei rufoase și se așezase în cenușă, lângă vatră.

A doua zi, petrecerea se porni din nou la palatul împărațesc ; și, după ce părinții și surorile ei vi-trege plecară într-acolo, Cenușă-reasa se grăbi să se ducă la alun, și-i zise :

— Alunaș drag, alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și mă-mbracă-n strai de-argint —
Numa-n aur și argint !

Cînd părinții și surorile vitrege se reîntoarseră acasă și intrară în bucătărie, o găsiră pe Cenușăreasa lângă vatră, stînd în cenușă, ca întotdeauna. Vezi bine că și de data asta o luase înaintea lui taică-său și, furișîndu-se pînă la alunul cel fermecat, lăsase acolo mîndrețea de straie și se îmbrăcase cu zdrențele-i ponosite și rufoase.

A treia zi, Cenușăreasa așteptă pînă ce plecară din nou părinții și surorile vitrege și-apoi se duse iar la mormîntul maică-si și-i grăi pomului :

— Alunaș drag, alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și mă-mbracă-n strai de-argint —
Numa-n aur și argint !

De astă dată, păsărica îi aruncă o rochie atît de frumoasă și de stră-

lucitoare, cum nu s-a mai văzut alta pe lume, iar condurii erau cu totul și cu totul numai din fir de aur. Cînd se ivi la petrecere îmbrăcată cu rochia aceea, oaspeții nu mai știură ce să mai zică, uimiți de atîta frumusețe nepămînteană.

Feciorul de împărat dăntui iarăși numai cu dînsa, și de venea vre-unul și căuta s-o poftască la joc, numai ce-i zicea aceluia, drept în față :

— Nu se poate, că dăntuiește numai cu mine !

Cînd să se ivească zorile, Cenușăreasa dădu iar să plece pe nesimțite, dar feciorul de împărat se luă numaidecît după dînsa. Și se întimplă ca zgîtia de fată să se strecoare cu atîta dibăcie, că tînărul crai îi pierdu și de astă dată urma...

Vezi însă că el pusese la cale un vicleșug, poruncind să se ungă din vreme treptele cu smoală. Și cînd Cenușăreasa coborî în goană cîteva trepte, condurul din piciorul stîng îi rămase agățat în smoală. Feciorul de împărat îl ridică, și-n palma

lui stătea acum un condur mic și drăgălaș, împletit cu totul și cu totul din fir de aur. A doua zi, se grăbi să se ducă la tatăl fetelor și, arătându-i condurul, îi zise :

— Fata pe-al cărei picior se va potrivi condurul acesta, numai aceea îmi va fi nevastă juruită, și de nici o alta, în afară de ea, n-am nevoie !

Cînd auziră spusele tînărului crai, cele două fete ale mășterii se bucurară grozav, fiindcă și ele aveau piciorul micuț. Cea mai mare se duse cu pantoful în iatac și de față cu mamă-sa dădu să-l încalțe. Dar pas de-l încalță, dacă poți ! Degetul cel mare nu încăpea de fel, că tare mic mai era condurul !... Dacă văzu asta măștera, se întunecă la față, dar nu pregetă să-i pună-n mînă un cuțit, zicîndu-i :

— Ce mai aștepti ? Taie-ți degetul de la picior, că o să fii curînd

și n-o să mai trebuie să umbli pe jos !

Fata reteză din călcii și, cu chiu cu vai, abia de putu să încalțe condurul... Apoi, stăpînindu-și cu greu durerea, se înfățișă înaintea fiului de împărat. Acesta o aburcă pe cal, lîngă sine, și plecă cu ea spre casă. Dar cînd trecură prin dreptul alunului, porumbițele prinseră din nou să dea zvon :

— Vai, conduru-i tare mic :
Parcă-n clește, așa o strînge !
Și-năuntru-i numai sînge,
Că tot curge pic cu pic...
Nu-i mireasa-adevărată !
Ea-i pe-aproape, și te-așteaptă...

Feciorul de împărat se uită cu mai multă luare-aminte la piciorul fetei și băgă de seamă cum podidea

sîngele din el, de-i umpluse cio-
rapul alb, pînă sus.

Întoarse calul și, ducînd-o pe mireasa cea mincinoasă acasă, o lăsă plocon părinților ei :

— Nici asta nu-i cea adevărată !
grăi el, cu minie-n glas. Au nu mai aveți vreo altă fată și nu vă îndurați s-o dați de la voi ?

— Nu, nu mai avem alta ! răspunse tatăl fetelor. Da', cum să spun... de la nevasta dintii mai am una, o biată Cenușăreasă, da' nici vorbă, nu poate fi ea mireasa !...

Feciorul de împărat ceru să-i fie adusă înainte, dar maștera sări cu gura, de parc-ar fi fost mușcată de șarpe :

— Nu, nu se poate, înălțimea ta, că e prea rufoasă ! Nu se cuvine să se arate în lume în halul în care e !...

zice, și ciuda le învenină într-atît, că se traseră la față și se făcură galbene ca șofranul. Dar feciorul de împărat nu le învrednici nici măcar c-o căutătură, și, luînd-o pe Cenușăreasă pe cal, lîngă sine, porni cu ea către casă. În clipa cînd trecură prin dreptul alunului, cele două porumbițe albe ca neaua prinseră a ciripi, dînd zvoană, bucu-roase :

— Vezi, conduru-i tare mic,
Dar de strîns, de fel n-o strînge,
Și-năuntru nu e sînge,
Că n-a curs măcar un pic !...
Ea-i mireasa-adevărată,
Mult dorită și visată !...

După ce strigară vorbele astea, își luară amîndouă zborul și, rotindu-se, se așezară ușurel pe umerii fetei, una la dreapta și alta la stîn-

care, iar Cenușăresei, creanga de alun. Fata îi mulțumi din suflet și, către seară, se duse la mormîntul maică-si, răsădi crenguța în pămînt și începu să plîngă atît de amarnic, că lacrimile picurară pe ramură și-o udară. Și crenguța crescua mare și se făcu o mîndrețe de copac. De trei ori pe zi se ducea Cenușăreasa la mormîntul maică-si și de fiecare dată zărea o păsărică albă lăsîndu-se din zbor pe cîte-o creangă a alunului. Și ori de cîte ori avea fata vreo dorință, păsărica i-o împlinea și-i arunca din pom tot ce-i poftea inima.

Și s-a întîmplat că odată împăratul să pună la cale o mare petrecere, care trebuia să țină trei zile încheiate, și a poftit la ospaț pe toate fetele frumoase din împărăția lui. Pasămite, împăratul gîndea că-n

chipul ăsta fecioru-său o să aibă de unde să-și aleagă mireasa... Cînd aflară că fuseseră și ele poftite la petrecere, cele două surori nu-și mai încăpură în piele de bucurie și, chemînd-o pe Cenușăreasă, îi porunciră :

Cenușăreasa se porni atunci pe plins, și, dacă văzu asta, maică-sa vitregă îi zise :

— Ei, hai, dacă pină-ntr-un ceas ești în stare să-mi alegi din cenușă două străchini de linte, să știi că te iau și pe tine !

Dar în gîndul ei maștera își zicea : „Las' că n-o să poată să facă una ca asta, nici în ruptul capului !”

După ce vitrega răsturnă două străchini de linte în cenușă, fata se duse în grădină, pe ușa din dos, și strigă :

— Blînde porumbițe, și voi, turturele, și voi păsări ale cerului, veniți cu foatele de-mi ajutați s-aieg linte :

Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în gușulică...”

N-apucă să sfîrșească bine vorbele astea și numai ce sosiră-n zbor două porumbițe albe și intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele și apoi, într-un alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătînd ușurel din aripi.

Și se așezară cu toatele în jurul vetei, făcându-și loc în cenușă. Porumbițele clătinară din căpșor și începură să ciugule ele întâi : pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule și ele, pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune și umplură strachina vîrf cu ele. Nu trecuse jumătatea de ceas și păsărelele isprăviseră de ales toată linte și zburară iar pe fereastră afară.

Fata îi duse mamei vitrege străchinile cu linte și se bucură în gîndul ei, crezînd că, de astă dată, o vor lua și pe ea la petrecere. Dar maștera se împotrivi și acum :

— Degeaba te omori cu firea, că tot n-o să te iau cu noi ! Nu vezi : n-ai nici straie frumoase și nici să dănțuiești nu te pricepi... Ce, vrei să ne fie rușine cu tine ?!

Dar, de drept, el dorea să afle cit mai degrabă a cui era mîndreţea asta de fată... Fata-i scăpă însă printre degete, ca prîsnelul, şi ajungînd acasă tot într-o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat aşteptă pînă ce veni tatăl fetei şi-i spuse că fata cea străină, cu care dănuise el toată vremea, se pitulase în porumbar. Moşneagului numai ce-i trecu un gînd prin minte: „Ei, drăcia dracului! Nu cumva o fi Cenuşăreasa?...” Dar degeaba se grăbi să deschidă uşa porumbarului, că nu zări pe nimeni înăuntru. Cînd intrară cu toţii în casă, o găsiră pe Cenuşăreasa stînd în cenuşă, îmbrăcată în aceleaşi straie rufoase dintotdeauna. Şi numai lumina slabă a unui opaiţ, care pîlpiu pe cămin, lumina încăperea.

Atunci păsărica îi aruncă o rochie și mai frumoasă decît cea din ajun. Și cînd veni fata la petrecere, îmbrăcată în mîndrețea aceea de rochie, se minunară toți de frumusețea ei nemaivăzută. Pasămite, feciorul de împărat stătuse pînă atunci ca pe ghimpi și-o tot așteptase să vină... Cînd o văzu apărînd, i se luă parcă o greutate de pe inimă, și, ieșindu-i în întîmpinare, o pofti de îndată la joc. Și ținînd-o de mînă, parcă să n-o piardă, dăntui toată vremea numai cu ea. Iar de venea s-o poftască cineva la joc, el îi zicea :

— Nu se poate, că dăntuiește numai cu mine !

Cînd se lăsară negurile nopții, fata vru iară să i se piardă urma, dar tînărul crai luă seama din vreme și se furișă după ea, ca să vadă

unde se duce. Vezi însă că fata făcu ce făcu și-i scăpă de sub ochi, strecurîndu-se în grădina din dosul casei, unde crescuse de ani și ani un păr mare și frumos, încărcat cu pere minunate.

Fata se cătără printre crăci, sprințenă ca o veveriță, și feciorul de împărat îi pierdu urma. Așteptă el din nou, pînă ce veni tatăl fetei, și-i zise :

— Fata cea străină și frumoasă mi-a scăpat iar, și, după cît îmi dau cu presupusul, s-a ascuns în rămușul părului ăstuia.

Și moșneagului îi trecu din nou prin gînd : „Ei, drăcia naibii ! Măre, n-o fi, cumva, Cenușăreasa ?!...”

Luă o scară, o priponi de copac și urcă pînă-n vîrf, cercetînd de-a rîndul crăcile, dar de găsit nu găsi pe nimeni tupilat în frunziș.

împărăteasă și n-o să mai trebuie
să umbli pe jos !

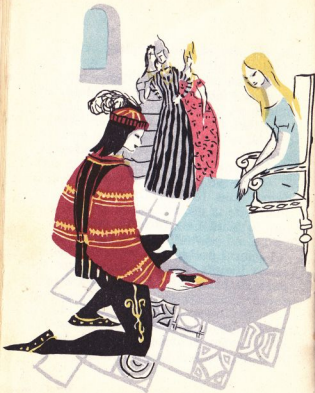
Fata își reteză degetul și cu chiu
cu vai, încălță condurul. Apoi abia
putînd să-și stăpînească durerea,
se înfățișă înaintea tînarului crai
și acesta, urcînd-o pe cal, lingă el,
porni cu ea către casă, socotind-o
aleasa inimii lui. Dar vezi că dru-
mul de înapoiere ducea pe dinain-
tea mormintului, și cînd fură să
treacă pe acolo, numai ce auziră pe
cele două porumbițe strigînd din-
tre crăcile alunului :

— Vai, conduru-i tare mic :
Parcă-n clește, așa o strînge !
Și-năuntru-i numai singe,
Că tot curge pic cu pic...
Nu-i mireasa-adevărată !
Ea-i pe-aproape, și te-așteaptă...

Atunci feciorul de împărat cătă
mai cu luare-aminte la piciorul fe-
tei și băgă de seamă că singele
curgea din el fără contenire. Pe
loc întoarse calul și ducînd fata
acasă, le zise părinților că aceasta
nu-i mireasa cea adevărată. Apoi
mai adăugă c-ar dori să încerce și
cealaltă fată condurul.

Fata de-a doua se duse în iatac
și cînd dădu să încerce condurul,
ce să vezi ! Vîrfurile piciorului i se
potrivea ca turnat, dar călcîiul
era prea mare și rămăsese afară,
oricît se străduia ea. Dacă văzu
maștera asta, se îngălbeni de ciudă,
dar nu stătu mult la gînduri și, pu-
nîndu-i un cuțit în mînă, o îmboldi :

— Ce te mai canonești degeaba !
Nu vezi că așa nu-i chip să-l în-
calți ?... Taie-ți din călcii și gata !
Că o să fii în curînd împărăteasă

Dar tinărul crai ținu morțiș s-o vadă și, stărui într-atît că pînă la urmă trebuiră s-o cheme, vrînd-nevrînd. Vezi însă că fata avusese grijă să se spele din vreme pe miini și pe obraz și cînd se înfățișă feciorului de împărat se înclină înainte-i, iar el îi întinse pantoful de aur. Fata se așeză pe un scăunel, scoase din picior papucul de lemn ce trăgea cîteva ocale și încălță condurul, care-i veni ca turnat. Și cînd se ridică fata și tinărul crai îi privi chipul, o recunoscu pe dată, că doar ea era domnița cu care dănuise și care-l robise cu frumusețea-i fără pereche. Și nu-și putu stăpîni strigătul :

— Asta-i mireasa cea adevărată !
Maștera și cele două fiice ale ei încremeniră de spaimă auzindu-l ce

ga. Și au rămas așa, pe umerii Cenușăresei, tot timpul cît s-a prăznuit nunta împărătească.

In colecția „TRAISTA CU POVEȘTI”

au mai apărut:

I. Agîrbiceanu	FRICOSUL
H. Ch. Andersen	MĂRUNȚICA
I. L. Caragiale	DOMNUL GOE
A. P. Cehov	FRUNTE ALBĂ
G. Coșbuc	IARNA PE ULIȚĂ
I. Creangă	INUL ȘI CĂMEȘA
I. Creangă	FATA BABEI ȘI FATA MOȘNEAGULUI
B. Șt. Delavrancea	BUNICA
E. Gîrleanu	CIOC, CIOC, CIOC...
M. Gorki	PUIUL DE VRABIE
A. Pann	POVESTEA VORBII
Ch. Perrault	ZINELE

M. Sadoveanu	IANOȘ NAZDRĂVAN
D. N. Mamin-Sibi- riak	GULERĂȘ CENUȘIU
L. N. Tolstoi	FILIPOK
A. Vlahuță	MOGÎLDEA
***	CĂSUȚA DIN PĂDURE

Vor apare:

N. Filimon	ROMAN NAZDRĂVAN
***	IEPURELE, CEL NOROCOS
***	ÎNȚELEPTUL ȘI CO- PILUL
***	PETRE ISTETUL

Lei 2

EDITURA TINERETULUI